

La Torre

Castellbell i el Vilar

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: C. de Joaquim Borràs, 33
Alçada: 157

Coordenades:

Latitud: 41.62879
Longitud: 1.86142
UTM Est (X): 405159
UTM Nord (Y): 4609189

Classificació

Número de fitxa 08053 - 14
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Any 1875
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: El manteniment dels darrers temps no ha estat l'adequat i es veu deixat.
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL -Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (2015)
Número inventari Si (IPA 35027)
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Lúdic
Titularitat Privada
Titular: 5193011DG0059S0001MT
Autoria de la fitxa Jordi Montlló i Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: dt., 28/02/2017 - 01:00

Descripció

Edifici a tres vents (façanes nord, llevant i migdia) al final del carrer de Joaquim Borràs i entremetgeres per la façana de ponent. Es tracta de l'antiga torre de l'amo del conjunt fabril del Borràs, reconvertida parcialment en espai d'oci. Consta de planta baixa i dos pisos, amb la coberta a quatre aigües, de teula àrab i un edifici annex de galeries, adossat per la façana de llevant, amb la coberta plana i un espai descobert, que era el pati de la torre i l'actual terrassa del bar. Els paraments estan fets amb pedra i morter de calç, amb un arrebossat exterior.

La façana nord, té una composició a partir de cinc eixos de verticalitat, delimitats per les obertures. A la planta baixa, la porta d'entrada se situa en el segon eix, de dreta a esquerra. Les altres quatre obertures són desiguals. Les finestres tenen reixes de ferro, amb els ampits més grans que en la resta d'obertures. Només una d'elles conserva les persianes de llibret originàries. El portal d'entrada és de doble fulla, de fusta, clavetejat amb claus de cabota.

A la planta pis, damunt l'entrada hi ha una balconada que abasta dos finestrals amb balcó i barana de forja. Tant els ampits de les finestres com les llosanes de la balconada es sustenten decorativament amb cartel·les decorades amb motius vegetals. Al segon pis, es reproduïx la mateixa distribució. L'ampit de les finestres és senzill i per comptes d'una balconada, els dos finestrals centrals tenen el seu propi balcó independent. Per sota mateix del ràfec hi ha cinc ulls de bou que donen claror i permeten airejar el sota teulada. Tant els ampits de les finestres com les llosanes de la balconada es sustenten decorativament amb cartel·les decorades amb motius vegetals. Cada pis està separat ornamentalment amb una motllura plana. Totes les decoracions (recreixement de les obertures, motlures, i cartel·les) estan fetes a motllo i amb morter.

La façana orientada a migdia és més senzilla, ja que correspon a la part posterior de l'edifici, que donava directament a la fàbrica. Però conserva els cinc eixos de verticalitat, amb una balconada que va d'un extrem a l'altre de la façana, tant a la primera com a la segona plantes. La planta baixa ha estat remodelada amb finestres d'alumini i reixes amb les caixes de l'aire condicionat entremig. Només es conserva una tribuna o mirador amb les finestres de llibret de persiana (en mal estat de conservació) que estan tapiades.

L'edifici de galeries està orientat a llevant. Està format per tres eixos de verticalitat. La planta baixa conserva la galeria oberta amb columnes, exemptes de decoració. La planta pis està tapiada i només es conserven les obertures amb les persianes de llibret i el balcó amb la barana de forja de la façana de migdia i nord respectivament.

El segon pis conserva les obertures originàries, protegides amb una barana de forja, arran de paret. En aquest tram de façana, les motlures decoratives són planes i en sentit vertical.

El capcer té un coronament triple ondulat, dividit per motlures verticals, rematades per un petit òcul decoratiu; amb un remat de maons, a l'interior de cadascun d'ells hi ha un òcul decoratiu, més gran, rematat per una motllura convexa que finalitza en una altra de romboïde.

Observacions:

En una fotografia de l'arxiu El Brogit, publicada a la pàgina 119 del llibre de Joan Valls (2014), s'observa que per la façana de llevant hi havia una galeria, que no es correspon amb l'actual. Aquesta es va afegir en un moment posterior, amb motiu d'una ampliació de la casa però amb la voluntat de seguir gaudint del sistema de galeries originari de la casa. Pel que sembla l'arquitecte manresà Ignasi Oms i Ponsa va apuntar en un dietari de l'any 1912 els honoraris cobrats per un frontal d'aquest edifici (Gordi, 2009)

Història

La família Borràs era una família d'industrials originària de Manresa, units a la família Burés. Després d'haver posat en marxa una fàbrica de filats i teixits de cotó a Manresa i més tard a Sant Joan de Vilatorrada, Oleguer Borràs i el seu gendre Esteve Burés, van adquirir uns terrenys al municipi de Castellbell i el Vilar destinats a construir-hi dues fàbriques, amb les respectives colònies per als treballadors. La torre de l'amo era coneguda amb el nom de la "casa del cap". Inicialment va ser concebuda com a residència familiar, però molt aviat s'hi van instal·lar les Germanes Dominiques que regentaven l'escola de noies. L'escola, al principi, es va situar als baixos de l'edifici d'habitatges, més conegut per la gent com "les galeries". A partir de l'any 1909 es va fer servir com escola nocturna per als nois i per aprendre a cosir i brodar per les noies. Posteriorment les Germanes Dominiques van ser substituïdes per la Congregació del Sagrat Cor, que a més a més d'ensenyar tenien servei de guarderia i menjador per als nens dels treballadors.

Bibliografia

FRONTERA, Genís i DEVANT, Jèssica (2004). Castellbell i el Vilar. Història i memòria gràfica. Castellbell i el Vilar: El Brogit.

GORDI, Rosa (2009). La torre de l'amo de la fàbrica del Borràs; dins El Brogit. Periòdic informatiu de Castellbell i El Vilar, 332, març de 2009, pp. 9.

VALLS i PUEYO, Joan (2015). El mas Puig del Vilar. Vuit segles d'història mirant a Montserrat. Ed. Zenobita edicions.

VALLS i PUEYO, Joan (2011). Història de Castellbell i el Vilar, el mirador de Montserrat. Ed. Ajuntament de Castellbell i el Vilar

